

NATO uus strateegiline kontseptsioon, Afganistan, Ameerika Ühendriikide kohalolek Euroopas, suhted Venemaaga ja Iraani tuumaambitsioonid – need olid peamised teemad president Toomas Hendrik Ilvese tänasel kohtumisel Ühendriikide välisministri Hillary Rodham Clinton'iga.

President Ilves rõhutas, et NATO uus strateegiline kontseptsioon, mis kahtlemata saab toetuma kollektiivsele heidutusele ja kollektiivsele kaitsele, kujuneb ainult siis alliansi tegevusjuhiseks, kuid selle on juba eelnevalt omaks võtnud NATO kõik liikmesriigid.

“See tähendab väga tihedat konsulteerimist omavahel ja pika aja jooksul ning välistatud on nn viimase hetke kokkulepped ja kompromissid, mis kedagi ei rahulda,” ütles president Ilves.

Samas tões Eesti riigipea, et territoriaalkaitse NATO kontekstis tähendab seda, et oma kodanike ja oma riikide kaitse võib alata kaugemalt, mille üheks näiteks on Afganistani operatsioon.

Ühendriikide välisminister Hillary Clinton tunnustas Eestit küberkaitse teema tõstatamise ja sellega pühendunult tegelemise eest, mille tulemuseks on Tallinnas avatud NATO küberkaitsekeskus.

“Aga see, et on uued ja kaugemalt lähtuvad ohud, ei tähenda nagu kõik vanad ohud oleksid kadunud,” lisas president Ilves.

Kõneldes Afganistanist, pidas Eesti riigipea oluliseks, et koos sõjalise panuse suurendamisega kasvaks ka NATO või Euroopa Liidu juhitud tsiviil- ja treeningprojektide hulk.

“Ainult nii – riiki sõna otseses mõttes ehitades – on võimalik saavutada olukord, kus Afganistani võimud suudavad ise olukorra üle valitsema hakata,” sõnas president Ilves. “NATO sekkumist iseloomustab üks kindel tunnus: alliansi kohalemineku eesmärk on lahkumine.”

Rääkides Ameerika Ühendriikide kohalolekust Euroopas, nentis Eesti riigipea, et kuigi probleemide lahendajana tuntud USA-le võivad Euroopa probleemid tunduda lahendatutena, tuleb meil leida uusi tõmbepunkte oluliste liitlaste Atlandi-üleseks ühtesidumiseks.

“Nii nagu NATO vajab nüüd kaasajale enam vastavat juhtimisskeemi, vajavad ka Euroopa ja Ameerika Ühendriigid uut alust oma suhetele, kus paljud külmast sõjast pärit probleemid on raudse eesriide langemise järel edukalt lahendatud,” ütles president Ilves.

Eesti riigipea nimetas positiivseks, et USA-l õnnestus Venemaa tuua tagasi konstruktiivsemasse dialoogi, mille kinnituseks on hiljuti Prahast allkirjastatud START-leping.

“Loodan, et pragmaatiline, praktiline koostöö jätkub nii NATO ja Venemaa kui ka alliansi liikmete ja Venemaa vahel,” ütles president Ilves.

Iraani tuumaprobleemi puhul pidas Eesti riigipea tähtsaks, et rahvusvaheline kogukond mõistaks ühtmoodi selgelt: tuumarelv Iraani-taolise riigi käes on ohuks meile kõigile.

“Väga oluline oleks ÜRO Julgeolekunõukogu Iraani hukkamõistev ja sanktsioone kehtestav resolutsioon, mille järel tuleb saavutada, et Iraan jääb oma ambitsioonidega üksinda kõigi vastu,” ütles president Ilves.

Sõnavõttud pärast kohtumist (avaldatud [Ameerika Ühendriikide Riigidepartemangu veebilehel](#)):

Kadriorg

Tallinn, Eesti
23. aprill 2010

PRESIDENT TOOMAS HENDRIK ILVES: Et aega on nii vähe, teen hästi lühidalt. Mul on väga hea meel tervitada välisminister Hillary Clintonit taas siin Kadriorus, kuhu mul on olnud au tuua teda kohtuma oma eelkäijaga. Seega ei ole proua Clinton siin esimest korda, küll aga on ta siin esmakordselt välisministrina. Meil oli väga tore kohtumine – nii nagu see viimase 15 aasta jooksul ikka on olnud – ja me rääkisime kõikidest endastmõistetavatest küsimustest: NATOst, Eestist ja Afganistanist, NATO tulevikust, strateegilisest kontseptsioonist, suhetest oma naabritega, Atlandi-ülelestest suhetest ja sellest, kuidas me saaksime selles vallas rohkem ära teha, samuti Iraanist. Arvan, et mainisin enamikku käsitletud teemadest. Igal juhul oleme väga rõõmsad, et te siin olete, ja mul on hea meel, et meie suhted on väga tihedad.

USA VÄLISMINISTER HILLARY RODHAM CLINTON: Mul on väga hea meel taas siin olla ja eriti rõõmus olen ma selle üle, et meil on aega rääkida presidendiga nii olulistel teemadel. Ma olen alati pidanud väärtuslikuks võimalust mõtteid ja seisukohti vahetada ning saada teada, milline on tema vaatenurk olulistes küsimustes. Lisaks neile küsimustele, mida president nimetas ja mida oli juba isegi päris pikk loetelu, rääkisime ka küberjulgeolekust – valdkonnast, kus Eesti on asunud tõelisele liidrikohale –, ning energiapulgeolekust – teemast, mis meie silmis USAs on Euroopa jaoks väga oluline. Kokkuvõttes oli tegemist ülimalt kasuliku sõprade mõttevahetusega. Nagu president märkis, ei ole meil omavaheliste suhetega seoses mingeid kaebusi ega muresid. Me tahame, et suhted muutuksid tulevikus veelgi järjest paremaks. Mul on väga hea meel, et sain NATO ministrite kohtumise raames teid külastada, lugupeetud president. Ja mul on hea meel, et olete siin – kenasti kodus tagasi. Tänan teid veel kord.

Aitäh teile kõigile!

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229